

Verdiskapingsplan for Bindal

Verdiskaping og næringsutvikling

2023 – 2032

INNHold:

1 INNLEDNING	Side 3
2 BINDALSSAMFUNNET	Side 6
3 BÆREKRAFT	Side 10
4 PLANENS VISJON OG MÅL	Side 12
5 PLANENS INNHOLD OG OPPBYGGING	Side 15
5.1 VERTSKAP OG ATTRAKTIVITET	Side 18
5.2 REKRUTTERING OG KOMPETANSE	Side 21
5.3 NETTVERK	Side 24
5.4 ENTREPRENØRSKAP OG INNOVASJON	Side 26
5.5 KOMMUNIKASJON, SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR	Side 27
6 VIDERE ARBEID MED HANDLINGSPROGRAMMENE	Side 28

1 INNLEDNING

Verdiskapingsplanen, som er en plan for verdiskaping og næringsutvikling, skal legge til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig utvikling i Bindal kommune. Planen skal bidra til å realisere potensialet i næringslivet, og på tvers av sektorer skal den gi aktørene i Bindal prioritering for det videre arbeidet. Planen vil følges opp med 2-årige handlingsprogrammer. Plan og handlingsprogram vil sammen være retningsgivende for alle aktører som jobber med, eller tilrettelegger for, næringsutvikling i Bindal.

Formannskapet er styringsgruppe for arbeidet med utarbeidelsen av plan og handlingsprogram. Bindal kommune er planmyndighet, og planen er utarbeidet gjennom et samarbeid mellom arbeidsgruppen og aktører innenfor verdiskapningen i Bindal.

En bredt sammensatt ressursgruppe med «verdiskapere» bør også involveres i arbeidet med utvikling av de kommende handlingsprogrammene.

Planen eies av alle aktører som jobber med, eller tilrettelegger for, verdiskapningen i kommunen, og skal være førende og angi prioriteringer i næringsarbeidet. En kritisk suksessfaktor for å nå målsettingene er at alle disse aktørene vil trekke i samme retning. Det legges opp til bred samhandling i utarbeidelsen av handlingsprogrammene, og at det kan bygges videre på dette i gjennomføringen av tiltak. For gjennomføringen av planen etableres et partnerskap mellom næringsforening, Brukstomta næringspark, Bindal kommune og andre «verdiskapere» som vil ha ansvaret for å styre og følge opp planens prioriterte mål og delmål.

Selv om det allerede er mye godt etablert samarbeid innenfor verdiskaping med naboregionene, så gjelder denne planens prioriteringer for Bindal kommune.

© NorseAqua

Planen er organisert etter tema. Hvert tema har delmål og satsingsområder med tilhørende prioriterte handlinger. Noen prioriterte handlinger går på tvers av tema. For å unngå overlapping er en prioritert handling plassert kun ett sted (tema).

De prioriterte handlingene vil uttrykke en tydelig ambisjon, og tegne et bilde av hva som ønskes oppnådd i løpet av planperioden.

Status og utfordringer

En kommune med stabil sysselsetting, men fall i folketall

Befolkningsnedgangen i Bindal har vært over landsgjennomsnittet de siste årene. Næringsutviklingen for kommunen samlet har vært god, med et til dels lønnsomt næringsliv som stort sett har opprettholdt antallet arbeidsplasser.

Bindal opplever utfordringer som:

- Til tross for et konkurransekraftig næringsliv for kommunen sett under ett, så varierer næringslivets robusthet og sårbarhet mellom sektorer.
- Befolkningsutviklingen har vært negativ gjennom flere år, men har de siste par årene stabilisert seg noe.
- Til tross for økt sysselsetting trengs flere kvalifiserte arbeidstakere i hele kommunen.
- Selv om virksomheter innenfor flere næringer i Bindal er både progressive og innovative, er det et betydelig utnyttede potensial i hele kommunen.

Dette er utfordringer som berører bedrifter, kommunen, organisasjoner og virkemiddelaktører. Det er lagt ned et betydelig arbeid med et kunnskapsgrunnlag gjennom virksomheten til omstillingsselskapet Bindal Utvikling AS, og dette vil danne grunnlag for det videre arbeidet med en plan for verdiskaping og næringsutvikling. Kunnskapsgrunnlaget belyser status, utfordringer, nasjonale og regionale drivkrefter, i tillegg til et betydelig potensial som ikke er utnyttet i kommunen.

Verdiskapingsplanen skal bidra til å realisere potensialet i næringslivet i Bindal, og gjennom felles satsinger og målrettet arbeid fra aktørene skal verdiskapingen og produktiviteten øke.

Styrker, svakheter, muligheter og trusler («SWOT»)

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kystkultur og endringsvillighet - Godt skoletilbud – investeringer i ny infrastruktur - Gode flerbrukshaller gir bedre rammebetingelser for sport og idrett - Godt etablert blå sektor - Kraftressurser - Naturgitte fordeler og forutsetninger for fiskeri, havbruk, landbruk og reiseliv - Nærhet til marine ressurser - Havnefasiliteter - Fremoverlent industri - Store arealer i kommunen - Mulighet for natur- og kulturbasert reiseliv - Stort antall fritidsbeboere - Svært positiv utvikling mht utdanning innen havbruk - Oppdatert infrastruktur gjennom store investeringer i helsesektoren - Moderne infrastruktur innen havn, digital infrastruktur og vannforsyning - Brukstomta Næringspark AS 	<p>Muligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vekst / videreføring i blå sektor - Videreutvikling av reiselivsnæringen - Mineralforekomster - Videreutvikle havnefasiliteter - Bedre tilrettelegging ved Heilhornet for besøkende - Tilrettelegge flere kommunale næringsarealer - Sysselsatte som pendler inn/ut av kommunen - Flyktninger som ressursgruppe - Natur- og kulturopplevelser- helhetlig pakketilbud - Næringsetablering - Markedsføring av tilbud i kommunen - Samarbeid mellom næringsaktører, spille hverandre god - Samarbeid regionalt og med nabokommuner
<p>Svakheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ensidig og sårbart næringsgrunnlag - Mangelfull infrastruktur, spesielt innen transport - Noen dårlige veier - Begrenset areal avsatt til industriutvikling og akvakultur - Fragmentert reiseliv (mange små aktører) - Mangel på riktig kompetanse - Spredt bosetning - Mangel på «nyere/moderne» boliger - Tilgang på riktig kompetanse - Handelslekkasje - Besøksnæringens sysselsettingsandel er lav 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> - Synkende befolkningstall - For liten rekruttering av yngre mennesker - Manglende tilrettelegging av næringsarealer - Oppdrettsnæringens omdømme - Endringer av rammebetingelser for fiskeri og landbruk - Samferdselstilbudet - Sysselsatte som pendler inn/ut av kommunen - Mangel på attraktive arbeidsplasser - Manglende overnattingsplasser - For få organiserte aktiviteter - Motstand mot vind- og vannkraftutbygging

2 BINDALSAMFUNNET

Bindal kommune ligger på Sør-Helgeland, helt sør i Nordland fylke. Den grenser i nord til Sømna og Brønnøy, i øst til Grane og Namsskogan, i sør til Høylandet og Nærøysund og i vest til Leka. Terråk er kommunesenter, mens andre tettsteder/greider er Bindalseidet, Horsfjord, Holm, Helstad/Bangstad og Åbygda. Kommunen har et landareal på 1262 km² og hadde pr 01.01.2023 1391 innbyggere. De viktigste næringsveiene i kommunen er ved siden av offentlig sektor: jordbruk, industri, havbruk, handel, reiseliv og tjenesteytende næringer.

Økonomi

Bindal kommune er i en kontrollert økonomisk situasjon. Framtidsutsiktene viser at det er helt nødvendig for kommunen å tilpasse driftsutgiftene til strammere økonomiske rammer som følge av befolkningsnedgang og endringer i befolkningssammensetningen. I tillegg til utfordringer knyttet til reduserte rammer som følge av befolkningsendringene, har kommunen betydelige pensjonsforpliktelser som de kommende årene skal ivaretas. Dette vil også påvirke kommunens driftsrammer.

Bindal kommune har økt sine investeringer i formålsbygg de siste årene. Dette betyr at gjeldssituasjonen har endret seg, og med det også finansutgiftene. Økte finansutgifter som følge av økt gjeld vil øke sårbarheten i kommunens økonomi.

For å sikre en fortsatt positiv utvikling innenfor verdiskaping og næringsutvikling i årene som kommer, vil det derfor være helt avgjørende å få etablert gode og forpliktende partnerskap for både oppfølging av denne planen og for næringssetting generelt. Involvering og eierskap er avgjørende suksessfaktorer for å lykkes, og hvor deltagerne i partnerskapet må bringe med seg ressurser inn i arbeidet.

Med ulike aktører som deltar, øker muligheten for innovative løsninger og økt tilpasning av virkemidler. Det skal etableres et partnerskap som skal ansvar for oppfølging av planen og utvikling av årlige handlingsprogram. Dette verdiskapingsteamet vil være bredt sammensatt, og skal bestå av kommunen, næringsforeningen, Brukstomta næringspark og representanter for et bredt utvalg av næringsaktører og andre verdiskapere.

Næringsutvikling

Bindal har vært omstillingskommune siden 2015, og Bindal Utvikling AS ivaretatt rollen som førstelinjetjeneste i næringsaker. Omstillingsselskapet har bistått alle etablerere og næringsdrivende som har behov for råd og veiledning i forbindelse med næringsetableringer eller utvikling av eksisterende bedrifter. Bindal Utvikling AS har også formidlet kontakt med andre rådgivningstjenester, som f.eks Innovasjon Norge. Det opprinnelige omstillingsprogrammet har blitt utvidet med ytterligere to år, og løper ut 2023.

Det sentrale i avslutningsfasen er å sikre at kompetanse og erfaring fra omstillingsperioden videreføres i ordinær drift. En del av dette er å vurdere og foreslå hvordan næringsarbeidet skal videreføres i kommunen, og utarbeide en plan for hvordan kommunen og næringslivet skal realisere effektmålene i omstillingsplanen.

Videreføringen av utviklingsarbeidet i Bindal legges til Brukstomta Næringspark, og blir dermed beholdt i et allerede eksisterende, lokalt selskap som eies av Bindal kommune. Løsningen ivaretar

Brukstomta Næringspark, og kommunen som eier, sitt behov for å styrke arbeidskapasiteten i selskapet, og den ivaretar næringslivets behov for tilgang til lokal utviklingskompetanse.

Ressursene i omstillingsselskapet blir en del av den fremtidige løsningen for å sikre videreføring av kunnskap og kompetanse bygd opp i omstillingsperioden. Næringsstrategien vil videre fremover utvikles i et samarbeid mellom Brukstomta Næringspark, Bindal Næringsforening og Bindal kommune.

Måleindikatorer, kommunebarometer, befolkningsutvikling, sysselsatte etc.

Næringslivets hovedorganisasjon er den største interesseorganisasjon for bedrifter Norge. Kommunene rangeres etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi.

I tabellene nedenfor finner vi Bindal kommunes plassering samlet, og innenfor næringsliv spesielt, med 2013 som utgangspunkt. Næringslivsplasseringen gjøres på grunnlag av næringsvariasjon, nyetableringer, inntektsnivå og privat sysselsetting.

Kommune-NM 2022

Kommune-NM arrangeres av NHO og måler kommunenes økonomiske bærekraft og næringslivets lokale vekstkraft – så en kan si at kåringen også måler attraktivitet for næringslivet. I rangeringen dekkes fem temaområder: Næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi.

Bindal kommune er rangert som nr. 320 i kommune-NM for 2022, mot nr. 347 året før.

Plasseringene hos NHOs rangering av kommunene gir en indikasjon på sjansene for en vekstkraftig utvikling i tiden fremover. Effektene av utviklingsarbeid er dog noe en kan forvente å se resultatene av noe frem i tid. Det tar tid å internalisere nytt tankesett og nye arbeidsverktøy. Ved å fokusere på kunnskap, kompetanse, og å endre tankesett, vil det satses på tiltak som består også etter at omstillingsprogrammet er avsluttet og vil være utviklingsfremmende for bedriftene og potensielle gründere frem i tid.

Kommunebarometeret

- En sammenligning av landets kommuner, basert på til sammen 151 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer.
- Hensikten er å gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver.
- Resultatet er ikke perfekt, men gir en indikator, mulighet til å stille spørsmål og ikke minst lære av de beste.
- Tallene er i hovedsak hentet fra SSBs Kostra-database, tall for 2020. Det er i tillegg hentet statistikk fra kilder som Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking.

Årstall	Plassering
2014	77
2015	55
2016	51
2017	58
2018	138
2019	117
2020	253
2021	328
2022	294

Tabellen viser Bindal kommunes plassering i kommunebarometeret i årene 2014-2022. Plasseringen her er før hensynet til kommunens inntekt er regnet med, med fokus kun på nøkkeltallene.

*Måleindikator: En årlig forbedring i kommunebarometeret.
Resultat: Det har vært en positiv utvikling fra 2021 til 2022.*

Befolkningsutvikling

Folketallet i Bindal var pr. 01.01.2023 på 1391.

I 2022 og 2023 har Bindal kommune bosatt 22 flyktninger. Flyktningetjenesten ble lagt ned fra og med 01.01.20, men som et resultat av flyktningestrømmen fra Ukraina er tjenesten gjeninnført. Befolkningsutviklingen har vist en nedadgående tendens over flere år, og er en av våre største utfordringer.

Folketallsutvikling 2018-2022

Utgang 4. kvartal	Antall
2018	1450
2019	1426
2020	1397
2021	1406
2022	1391

*Måleindikator: En årlig forbedring på SSB sin statistikk for befolkningsutvikling.
Resultat: Det har vært en negativ utvikling 2021-2022.*

Sysselsetting 2018-2022

Sysselsettingstallene i aktivitetsrapporten 2021 er hentet fra SSB og er basert på deres metode for beregning av sysselsettingsandel. SSB regner sysselsettingsandelen utfra den delen av befolkningen som befinner seg i aldersgruppen 15-74 år.

Utgang 4. kvartal	Antall
2018	642
2019	630
2020	601
2021	608
2022	614

Måleindikator: En årlig forbedring på SSB sin statistikk for sysselsatte.

Resultat: Etter en nedgang i perioden 2018 til 2020, har sysselsettingen siden vist en jevn økning.

Virksomheter 2021-2023

Antallet virksomheter i Bindal har vist en jevn økning de senere årene iht statistikk fra SSB.

Utgang 4. kvartal	Antall
2019	183
2020	188
2021	190
2022	197
2023	202

Måleindikator: Antall registrerte virksomheter

Resultat: En jevn stigning i perioden 2019-2023

Detaljomsætning

Omsetning per innbygger i detaljhandel (kr), etter region, tid og statistikkvariabel. Kilde SSB. Tallene er eksklusiv omsetning av motorkjøretøyer og bensin, og eksklusiv merverdiavgift.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Høylandet	22 120	22 401	23 449	25 854	24 760	23 167	24 016	46 094	41 574
Nærøysund	81 113	82 072	84 277	92 381	94 876	95 522	92 294	132 058	137 855
	58 356	63 594	62 619	66 019	66 136	68 109	76 763		
Leka	40 483	44 077	42 382	46 354	47 639	47 856	48 044	74 521	84 236
Bindal	39 702	33 046	33 028	39 298	44 143	46 681	47 263	69 714	76 357
Sømna	85 948	79 412	84 080	88 734	91 383	88 127	78 357	131 371	140 606
Vevelstad	26 286	28 093	27 118	29 225	28 581	28 615	28 960	48 039	52 791

3 BÆREKRAFT

Bærekraftig og fremtidsrettet

FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for planen, og gjennomføring av den. Framtidas kunder og kompetanse vil i stadig større grad kreve at bedriftene de samhandler med har klare strategier på bærekraft. Manglende søkelys på bærekraft vil føre til reduserte kundegrunnlag og tapt attraktivitet, bl.a når det kommer til rekruttering av kompetanse.

Gjennom en felles målsetning om bærekraftig verdiskaping unngår man i stor grad å sette bransjer og sektorer opp mot hverandre, samtidig som planen kan bidra til å fjerne målkonflikter mellom sosiale, økonomiske og miljøinteresser. En felles målsetning om en bærekraftig verdiskaping utgjør grunnlaget for en felles plattform, og er forenelig med FNs 17. bærekraftsmål: *Samarbeid for å nå målene.*

Verdiskapingsplanen er en del av Bindal kommunes planverk, og legger FNs bærekraftsmål til grunn for arbeidet med å utvikle Bindalsamfunnet i det neste tiåret.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Bærekraftsmålene er et nyttig «kompass» for både myndigheter og næringsliv. De ambisiøse målene skal bidra til en mer bærekraftig kurs for kloden. Næringslivet selv ser betydningen av dette og medvirker positivt til endring. Det ansees i større og større grad som et konkurransefortrinn å utvikle bedrifter bærekraftig også utover ren økonomisk bærekraft.

Med fokusområdene og delmålene som er satt opp i verdiskapingsplanen er det valgt å legge ekstra vekt på følgende av FNs bærekraftsmål i planperioden:

Et mål om å oppnå en betydelig økning i antall unge og voksne som har kompetanse, blant annet i akademiske fag, tekniske fag og yrkesfag, som er relevante faktorer for bosetning, sysselsetting, anstendig arbeid og entreprenørskap.

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle. For å utrydde fattigdom og bekjempe ulikhet i verden må alle ha jobber. For at det skal kunne skje må vi skape en rettferdig økonomisk vekst og nye arbeidsplasser. Det betyr at vi må inkludere de unge i arbeidsmarkedet, sørge for fast og trygt arbeidsliv, legge til rette å få flere kvinner i arbeid og redusere uformelt og svart arbeid.

Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon. Vi må finne måter å øke ulike land sine potensiale for utvikling og vekst, og se hvordan de kan utnytte sine ressurser og sin industri mest effektivt. Utdanning og helsetilbud må forbedres, samtidig som det satses mer på teknologi og vitenskap. Uten denne satsingen vil verden ikke nå dette bærekraftsmålet.

Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling. For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Bærekraftsmålene skal fungere som en felles, global retning og prioritert innsats de neste 15 årene. Erfaring fra Tusenårsmålene viser at denne typen målrettet innsats virker.

Planens visjon

Bindal skal sette seg mål om å være foregangskommune innenfor satsing på verdiskaping og næringsutvikling. Dette skal oppnås gjennom felles og koordinert innsats fra aktører innenfor næringsliv, offentlig sektor, virkemiddelapparat og kompetansetilbydere. Følgende visjon legges til grunn for arbeidet i årene som kommer:

«VERDISKAPING GJENNOM SAMSPILL OG PARTNERSKAP»

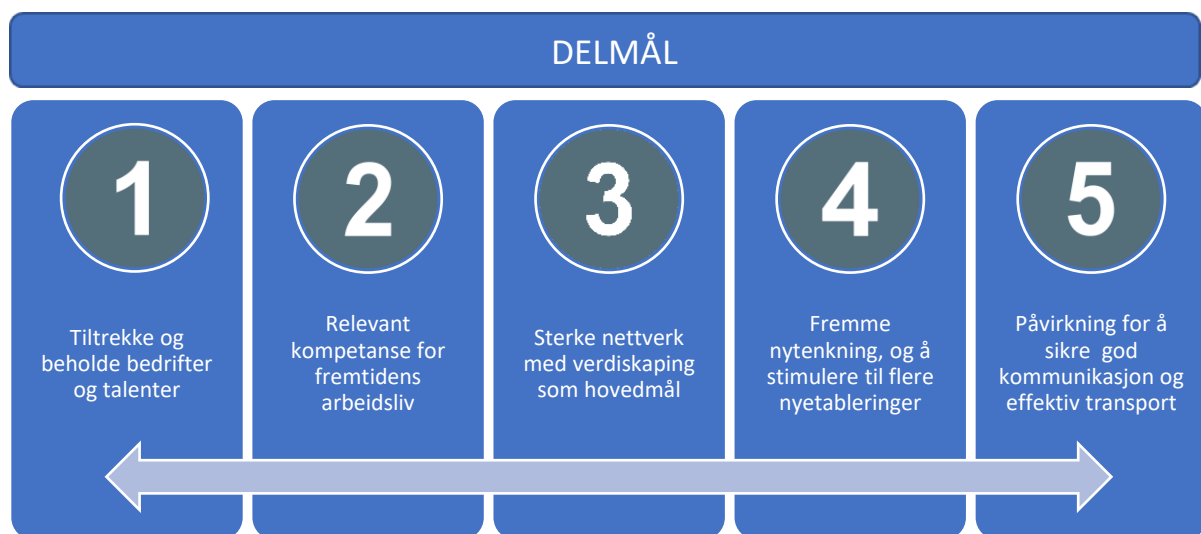
VISJON

Verdiskaping gjennom samspill og partnerskap

MÅL

Bærekraftig vekst og verdiskaping gjennom samhandling mellom næringsliv, virkemiddelapparatet, utdanningsinstitusjoner og offentlig sektor.

Delmålene for hvert tema i planen er:

- Å tiltrekke og beholde bedrifter og talenter. (Vertskap og attraktivitet)
- Relevant kompetanse for fremtidens arbeidsliv. (Kompetanse og rekruttering)
- Sterke nettverk med verdiskaping som hovedmål. (Nettverk)
- Å fremme nytenkning, og å stimulere flere nyetableringer. (Entreprenørskap og innovasjon)
- Påvirkning for å sikre god kommunikasjon og effektiv transport. (Kommunikasjon, samferdsel og infrastruktur)

Hovedmål for planperioden

Økt verdiskaping er et overordnet mål for all næringspolitikk. Dette kan blant annet oppnås gjennom forbedret produktivitet, som igjen gir grunnlag for høyere verdiskaping og velstandsvekst. Hovedmålet i verdiskapingsplanen for Bindal 2023-2032 er derfor:

Bærekraftig vekst og verdiskaping gjennom samhandling mellom næringsliv, virkemiddelapparatet, utdanningsinstitusjoner og offentlig sektor.

Delmål

Med utgangspunkt i visjon og hovedmål, skal det utarbeides delmål knyttet til hvert enkelt tema. Delmålene skal hver for seg bidra til å nå hovedmålet.

Når planen er gjennomført skal Bindal ha oppnådd:

- Å tiltrekke og beholde kapital, bedrifter og talenter (Vertskap og attraktivitet)
- Mer relevant kompetanse for fremtidens arbeidsliv (Kompetanse og rekruttering)
- Sterke nettverk med verdiskaping som hovedmål (Nettverk)
- Å fremme innovasjon og flere nyetablerere (Entreprenørskap og innovasjon)
- Påvirkning for å sikre mer effektiv transport av personer og gods (Kommunikasjon, samferdsel og infrastruktur)

Bindalssamfunnet skal legge til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig næringsutvikling og være en foregangskommune innen verdiskaping og næringsutvikling. Gjennom felles innsats fra næringsliv, virkemiddelapparat, kompetansetilbydere, samt statlige og fylkeskommunale aktører skal Bindal stimulere til samspill og nyskaping (planens visjon). Hovedmålet er økt verdiskaping og produktivitet.

Måleindikatorer

- Vekst i sysselsettingen
- Befolkningsvekst i kommunen
- Antall nyetableringer

5 PLANENS INNHOLD OG OPPBYGGING

Planen er organisert etter tema. Hvert tema har delmål og satsingsområder med tilhørende prioriterte handlinger. Noen prioriterte handlinger vil naturligvis gå på tvers av flere tema, men for å unngå overlapping er en prioritert handling plassert kun ett sted (under kun ett tema).

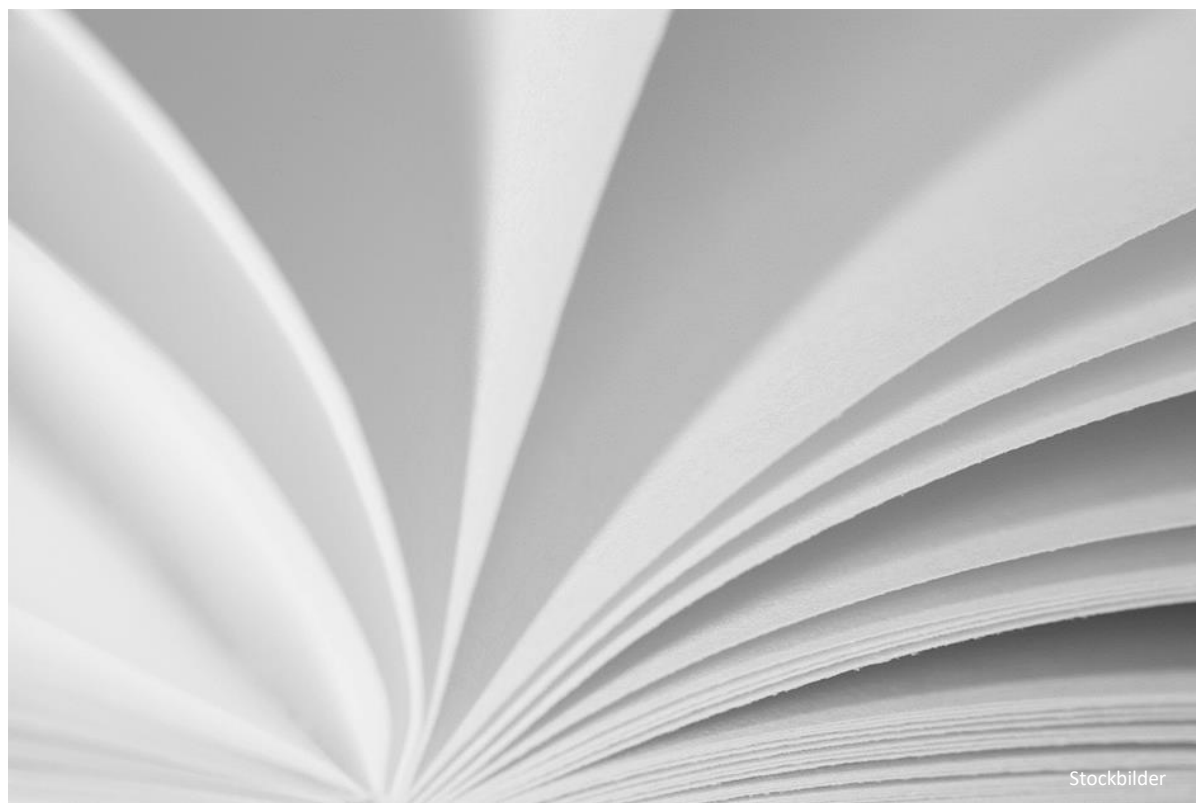
Flere av de prioriterte handlingene uttrykker en tydelig ambisjon og tegner et bilde av hva som ønskes oppnådd i løpet av planperioden.

Planen er retningsgivende for aktører som jobber med, eller tilrettelegger for, næringsutvikling i Bindal. Virkeperioden er på 10 år (2023-2032). Det må tenkes langsiktig for å nå målene i planen. Virkeområdet er der aktørenes oppgaver og ansvar møtes og der to eller flere aktørgrupper har en rolle.

Bærekraftig og framtidsrettet

Fremtidig vekst må være bærekraftig og planen skal legge til rette for dette. Dette er et premiss for utvikling som styrer valg av satsingsområder og prioriterte handlinger i planen. Bærekraftig verdiskaping omfatter både økonomisk, miljømessig, kulturelle og sosiale dimensjoner. Det sentrale er at temaene, satsningsområdene og prioriterte handlingene ikke skal forringe muligheten for kommende generasjoner til å dekke sine behov.

Planen skal være framtidsrettet og ha søkelys på utvikling av potensialet som ligger i kommunen. Både 'blå sektor' og reiselivsindustrien er eksempler på eksportnæringer i global konkurranse, og disse drivkreftene har også bidratt til valg av satsingsområder og prioriteringer i planen. 'Grønn sektor' har utgjort en stor del av grunnlaget for utvikling av bindalssamfunnet, men er avhengig av gode fagmiljø, aktive produsentlag, avløserlag, regnskapslag, skogeierlag etc.

Erfaringen viser at mangfold i form av alder, kjønn, faglig bakgrunn, fysisk funksjonsevne og etnisk bakgrunn kan føre til mer innovasjon på alle nivå.

Dagens ungdommer skal forme næringslivet i fremtiden, og deres perspektiver vil derfor være svært viktige. Innvandrere er også en utnyttet ressurs både som arbeidstakere, bedriftsledere, forskere og etablerere. Arbeidskraftressursen i Bindal bør benyttes på en best mulig måte med tanke på både verdiskapingspotensialet og folkehelsegevinsten den representerer. Universell utforming og inkludering er lovpålagte, sektorovergrepene satsingsfelt både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Dersom ressursene og kompetansen i kommunen skal kunne bidra til øket verdiskaping og produktivitet, må både privat og offentlig sektor være tilrettelagt slik at alle kan jobbe der, uavhengig av funksjonsevne og etnisk bakgrunn.

Sektornøytral plan

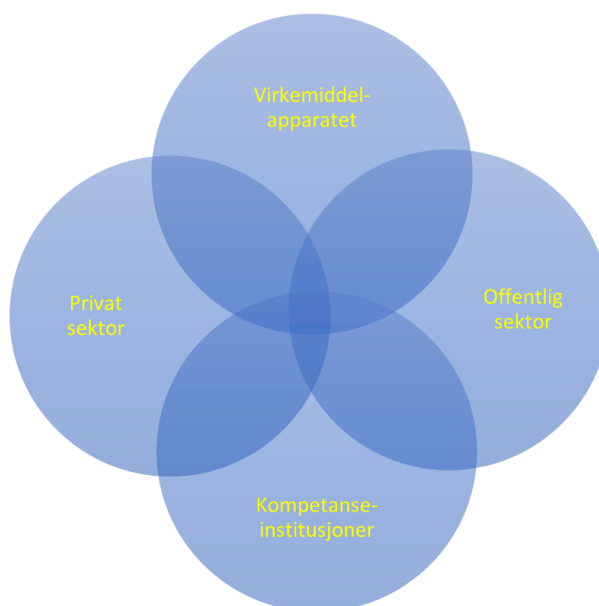
Planen skal gi aktørene i kommunen verktøy og retning for arbeidet med verdiskaping og næringsutvikling på tvers av sektorer.

Gjennom å utnytte bindalsamfunnets unike fortrinn har planen målsetting om vekst i alle sektorer, og prioriteringene innenfor hvert tema i planen skal kjennetegnes ved at de skal være:

- Relevante og skal bidra til å nå hovedmålet.
- Relevante for enkeltaktørene, og i sum relevante for hele kommunen.
- Fremtidsrettede
- Robuste for trender, utviklingstrekk, samt lokale og nasjonale endringer.

Planens virkeområde:

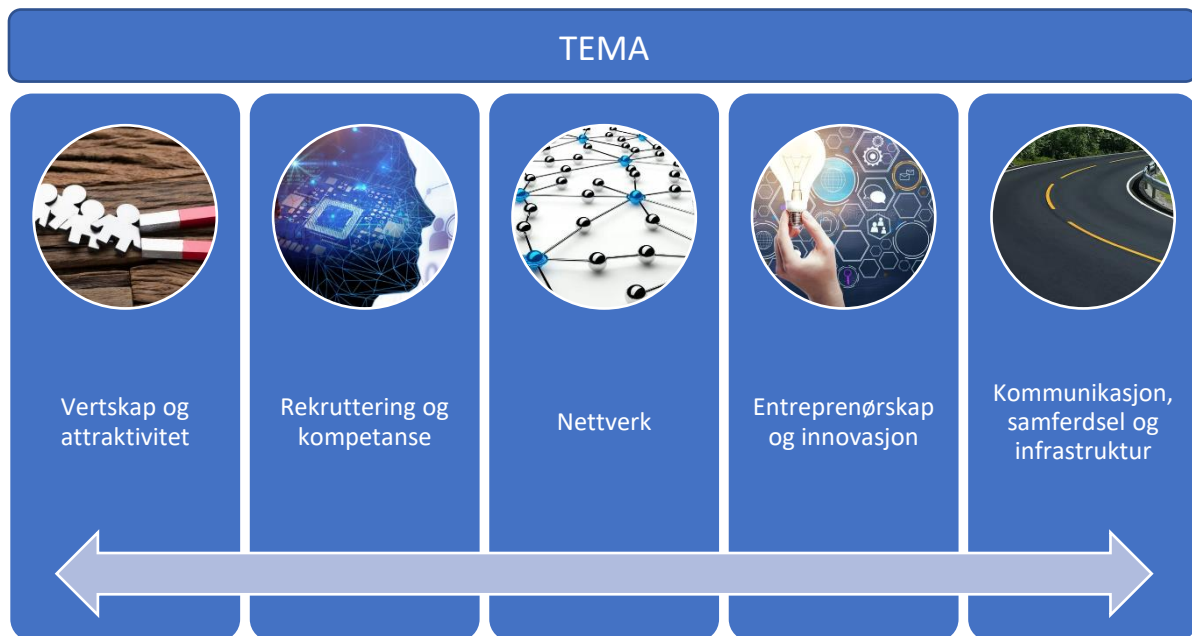
Verdiskapingsplanen er overordnet i form og innhold. Planen er retningsgivende for aktører som jobber med, eller tilrettelegger for, næringsutvikling i Bindal kommune. Virkeperioden er på 10 år (2023-2032). Det må tenkes langsiktig for å nå de ambisiøse målene i planen. Virkeområdet er der aktørenes oppgaver og ansvar møtes (diagrammet nedenfor) og der to eller flere aktører har en rolle. De fire sentrale aktørene i dette bildet er **privat sektor**, **virkemiddelapparatet**, **kompetanseinstitusjoner** og **offentlig sektor**.

Oppbygging

Plandokumentet og handlingsprogrammet er organisert etter utvalgte tema. Hvert tema har delmål og satsingsområder med tilhørende prioriterte handlinger som det går frem av handlingsprogrammet. Noen prioriterte handlinger går på tvers av tema, men for å unngå overlapping er en prioritert handling plassert kun under ett tema. Flere av de prioriterte handlingene uttrykker en tydelig ambisjon og tegner et bilde av hva som ønskes oppnådd i løpet av planperioden.

Tiltakene i handlingsprogrammet bygger opp under verdiskapingsplanens mål og delmål, og er gruppert og nummerert innen hvert tema/delmål.

Ansvar og eventuelle partnerskap for tiltakene skal avklares så langt det er mulig før tiltakene tas inn i handlingsprogrammet.

Plandokumentet følges opp av 2-årige handlingsprogrammer, og sier noe om hvilke tiltak som prioriteres i hver periode. Hvert tema har definerte delmål.

5.1 VERTSKAP OG ATTRAKTIVITET

Begrepene vertskap og attraktivitet forstås i denne planen som faktorer som påvirker og tiltrekker relevante ressurser til kommunen innenfor næringsutvikling og verdiskaping. Det handler om å øke tilfanget av kapital, bedrifter og talenter, men også besøkende som kan bidra til verdiskapingen. Bindal skal tilby unike og attraktive lokaliseringer for både lokalt og regionalt næringsliv.

Dersom det finnes spesielle ressurser og kompetanser i en kommune, kan kommunen gjennom dette ha konkurransefortrinn som det ikke er så lett for andre å skaffe seg. Det krever omstillingsevne for å gjøre fremtidsrettede endringer i næringsstrukturen, men gevinsten kan være at kommunen og regionen oppleves som attraktiv for de man ønsker å tiltrekke seg.

Det er bedriftenes ansvar å drive innovasjon i egen bedrift, men potensialene som ligger i grenseoverskridende samarbeid kan resultere i både synergier og innovasjon. Det finnes suksessfulle bedrifter i hele kommunen, men vår geografiske struktur og avstandene gjør det utfordrende å samhandle i ønsket grad.

Strategiene og tiltakene for å tiltrekke seg og beholde talenter i Bindal vil variere, og deler av vårt næringsliv er spesialisert og internasjonalt rettet. Følgelig vil det der være behov for en større andel høyere utdannede og spesialiserte talenter. Innenfor noen næringer vil kravene til tilstrekkelig og relevant arbeidskraft være annerledes. De ulike arbeidstakergruppene vil ha ulike behov og ønsker for å etablere seg permanent, eller over en lengre periode i vår region, noe som også påvirker bl.a boligmarkedet og tjenestetilbudet.

Arbeidsmarkedsregionen og kommunen må identifisere sitt behov for arbeidskraft for fremtidig utvikling, og ut fra dette se på hvilke faktorer som er vesentlige for å beholde arbeidskraften over tid. Utviklingsmulighetene som er i regionen for de faglige og forretningsmessige talentene må synliggjøres, og det må også sørges for at det er utviklet karriereveier for å få styrket rekruttering innenfor særskilt viktige fagområder.

For utvikling av nytt og eksisterende næringsliv, er det behov for økt tilgang på kapital. Kapital bidrar ikke bare til at investeringer muliggjøres, men kan også drive næringsutviklingen videre gjennom kompetente og aktive eiere som forventer avkastning og utvikling. For å øke kapitaltilgangen må mulige investeringsobjekter synliggjøres, og disse må så tilrettelegges for investorer. Det er derfor ønskelig å få etablert et miljø som har kompetanse knyttet til både utvikling av bedrifter og forvaltning av kapital. Slike miljøer kan bidra til å kvalitetssikre investeringer og prosjektforslag for mulige investorer, og å bidra til å gjøre investeringsobjekter mer synlig.

For å forsterke effekten bør det etableres egnede møteplasser som f.eks. kan koble investormiljøene mot relevante bedrifter og entreprenører.

Uønsket høy fraflytting, lave fødselsrater og en aldrende befolkning fører til knapphet på talenter, men samtidig har mobiliteten til de samme talentene økt betydelig de senere årene. Skiftende preferanser fører til endringer i mobilitetsmønsteret, og faktorer forbundet med ønsket livsstil kan tidvis veie like mye som de økonomiske betingelsene. Coronapandemien i 2020 og 2021 har også vist at fysisk arbeidssted godt kan være forskjellig fra arbeidsgivers forretningsadresse, noe som Bindal kan utnytte for å motvirke uønsket fraflytting.

Talenter med spisskompetanse innen ulike områder må rekrutteres for å opprettholde og videreutvikle næringene, men samtidig vil ny teknolog åpner mulighetene for fleksible arbeidsmodeller hvor geografisk plassering blir mindre viktig. I denne sammenheng er en av de største utfordringene for både Bindal kommune og regionen som helhet, at «urbaniseringstrenden», hvor byene fungerer som talentmagneter, aldri har vært sterkere.

Flere talenter og bedrifter

Arbeidsmarkedet i Bindal preges av både inn- og utpendling, og innsats kan rettes mot å gi 'utpendlere' mulighet til å søke seg arbeid i egen kommune, og å gi 'innpendlere' stimulans til å bosette seg i Bindal.

Andelen kunnskapsbaserte arbeidsplasser utenfor offentlig sektor er relativt lav i Bindal sammenlignet med enkelte andre kommuner i regionen, og det bør derfor arbeides målrettet mot å få etablert arbeidsplasser som bidrar til å styrke kommunens og regionens samlede kompetanse. For å synliggjøre potensialet som finnes i kommunen, og for å skape flere bedriftsetableringer, må mulighetene som finnes komme tydeligere til uttrykk i relevante miljø og kanaler.

I en region der en type næringsliv er dominerende, kan det være hensiktsmessig at enkeltkommuner i samme region velger å satse på komplementære eller differensierte næringer slik at robustheten totalt sett økes.

Kommunens fortrinn og potensial må synliggjøres ved å forbedre samspillet mellom næringsliv, FoU-miljøer og offentlige aktører. Gjennom et slikt samspill kan både kommunen og regionen sikre en effektiv utnyttelse av offentlige midler samtidig som de styrker sin konkurransekraft.

En tydeliggjøring og styrking av vår unikhhet kan bidra til at lokalt næringsliv kan posisjonere seg som en interessant partner i større samarbeidsprosjekter.

Et sterkt samspill med regionene på Helgeland og i Namdal kan utløse positive synergier. Bindal har allerede et godt etablert samarbeid med omkringliggende områder, men det er utvilsomt et uforløst potensial for mer samarbeid både nordover og sørover.

En offentlig sektor som fremmer verdiskaping

Næringslivet er avhengig av langsiktige og forutsigbare rammevilkår fra det offentlige. I dette arbeidet vil regionalt samarbeid og felles initiativ for påvirkning av rammebetingelser være en prioritert oppgave.

Tilgang til næringsarealer og tilrettelegging for attraktive næringsområder er avgjørende både for kommunen og regionen(e). Det er viktig å synliggjøre tilgjengelige arealer, og denne planen ønsker derfor å påvirke til økt, men bærekraftig tilgang på egnede områder for bygging av fremtidens næringsliv. Det vises her bl.a. ny arealplan.

Tilgang til arbeidskraft med relevant kompetanse er vesentlig for næringslivets verdiskaping og konkurranseevne. Deler av vårt næringsliv konkurrerer også i et globalt marked, der bedrifter i økende grad har behov for arbeidskraft med høy kompetanse. Utdanningssystemet og kompetanseutviklingen i bedriftene er viktige faktorer. Helt sentralt er samarbeidet mellom partene i arbeidslivet, næringslivet, utdanningsinstitusjonene og offentlig sektor som sikrer en god sammenheng mellom utdanningstilbud og samfunnets behov for arbeidskraft.

Bindal har gode tradisjoner å bygge videre på for samarbeid mellom skole og arbeidsliv. Kompetansebehovet er svært varierende i de ulike sektorene, og henger i stor grad sammen med ulike utdanningsmuligheter, næringsstruktur og arbeidsmarkedets størrelse.

Knapphet på arbeidskraft framover innebærer at det blir viktig å utnytte arbeidskraftreserven i kommunen. Av ulike grunner er det noen som står utenfor arbeidslivet, men som gjennom tilrettelegging og tilpasning kunne bidratt til økt yrkesdeltagelse og verdiskaping.

5.2 REKRUTTERING OG KOMPETANSE

Behovet for å rekruttere, utvikle og beholde ansatte med riktig kompetanse står sentralt i denne planen. I Bindal har vi allerede utfordringer med dette, og for å imøtekomme noen av disse utfordringene er det også utarbeidet en egen rekrutteringsplan. De samme utfordringene gjelder både innenfor offentlig og privat sektor, og det kan forventes at utfordringene blir større i årene som kommer.

Kompetanse betyr kunnskap, ferdigheter, holdninger og evner som gjør en person i stand til å fylle rollen og utføre arbeidsoppgavene i tråd med definerte krav og mål. Kompetanse kan sees på som noe man kan rekruttere inn, utvikle i organisasjonen eller beholde. Rekruttering betyr å skape tilgang, tilvekst eller fornyelse i virksomheten. Et prinsipp om hovedsakelig faste ansettelser vil være et viktig redskap for å beholde verdifull kompetanse, for å være konkurransedyktig og for å bygge kultur over tid.

For arbeidstakere gir fast ansettelse trygghet og en forutsigbar inntekt. Samtidig vil ikke faste ansettelser være hensiktsmessig i alle situasjoner. Noen ganger trenger virksomheten arbeidskraft bare for et bestemt oppdrag. Andre ganger er det behov for å ansette midlertidig på grunn av sesongvariasjoner. Ofte kan virksomheten trenge vikarer for medarbeidere som er syke eller i permisjon. Dette skaper et korttidsarbeidsmarked.

Planen rettes ikke spesifikt mot en bestemt yrkesgruppe. Dette fordi det ikke er tilstrekkelig å gjøre tiltak for en enkel yrkesgruppe for seg, man må jobbe med arbeidsplassen i sin helhet for å skape en mer attraktiv arbeidsplass.

Indre motivasjon er den sterkeste og viktigste formen for motivasjon. Helt sentralt for indre motivasjon er opplevelse av at man kan bruke sin kompetanse, autonomi og tilhørighet. Det eksakte innholdet i disse begrepene er forskjellig fra person til person. En god leder med en håndterbar mengde med ansatte vet hvordan de opplever å få brukt kompetansen sin, og hva både autonomi og tilhørighet betyr for dem.

Ytre motivasjon handler om belønning, å gjøre en oppgave fordi du får en form for belønning for å utføre oppgaven. Dette handler om lønn, men også om andre arbeidsvilkår. Lønn må oppleves som rettferdig og er viktigst for unge arbeidstakere og må økes sammen med endring av arbeidsoppgavene når noen har tatt videreutdanning.

Fornøyde ansatte legger vekt på den gode opplevelsen de får gjennom innholdet i jobben. Å jobbe med mennesker, faglig utvikling, interessant målgruppe, utfordrende arbeidsoppgaver, godt fagmiljø, å gjøre oppgaver de er utdannet til og gode ledere er viktige ingredienser for en høy jobbtilfredshet. For lite opplæring som nytilsatt og arbeidsbelastning og tidspress pga lav bemanning eller sykefravær gir lavere jobbtilfredshet.

Virksomhetens omdømme kan være avgjørende for å få besatt ledige stillinger. Å bygge godt omdømme starter med å være en god arbeidsgiver og arbeidsplass. Gode historier om en god arbeidsplass er mest troverdig når de fortelles av ansatte som eksempelvis studenter eller lærlinger kan identifisere seg med.

For å få de som skal ta utdanning inn i utdanningsløp som etterspørres i kommunen og i regionen, må næringslivet videreutvikle samarbeidet med utdanningsinstitusjoner for å påvirke både høgskole- og fagskoleutdanning. Det er viktig at det er et godt samarbeid mellom bedrifter og opplæringsinstitusjoner for å få til dette. Det er også viktig at næringslivet er med og tilrettelegger for relevant innhold i læreplaner og synliggjør sine kompetansebehov.

Utdanning av fagarbeidere er avgjørende for mange virksomheter, både i privat og offentlig sektor, og det er et betydelig potensial for flere lærlinger. Gjennom å sikre nok læreplaner i bedrifter og offentlig sektor øker tilgangen på attraktiv arbeidskraft. Bedriftene kan bidra til god tilrettelegging for at elevene skal få et positivt bilde av yrkesfag, og tilrettelegge for at det blir god gjennomstrømming av elever med bestått fagbrev.

Kompetanseheving må ikke nødvendigvis skje på en utdanningsinstitusjon. Den teknologiske utviklingen gir nye muligheter for spredning av kunnskap. Digitale og desentraliserte tilbud om utdanning vil kunne være fremtidsrettede og fleksible alternativer. Gjennom aktivt å utnytte de teknologiske mulighetene som finnes, kan flere bli tilbudt utdanning og kompetanseheving.

Karriereveiledning

Økt kunnskap i karriereveiledningen kan påvirke unge i valg av utdanning. Karriereveiledning må reflektere næringslivets og arbeidslivets behov for arbeidskraft i dag og i fremtiden.

Det er avgjørende at både privat og offentlig sektor etablerer tett kontakt med utdanningsinstitusjoner av høy kvalitet. Det må være en utveksling mellom disse institusjonene og næringslivet om tilbud og etterspørsel av kompetanse. Slik kan næringslivet ta initiativ til akademiske satsinger som kan sikre rekruttering knyttet til vekst- og fremtidsrettede næringer.

Kompetanseheving til de som jobber i bedriftene vil prioriteres. Tilbud om oppdatert, næringsspesifikk kompetanse skal styrke bedriftenes konkurransekraft. Dette må også omfatte utdanningstilbud og kompetanseheving som styrker kunnskap innen internasjonal virksomhet og markedsutvikling m.m.

Økt samarbeid med ledende kunnskapsmiljøer og institusjoner bidrar til å heve kompetansen for både bedrifter og kunnskapsleverandører. Flere næringer og bedrifter kan involveres i hospiteringsordninger, og som bidrar til at kompetansenivået i bedriftene økes betydelig. Nye impulser, ideer og kontakter tas med tilbake til arbeidsplassen.

Det finnes allerede tilbud om lærlingeordninger som bidrar til å synliggjøre karrieremuligheter lokalt, men det er ønskelig at flere bedrifter og næringer eller deltar i slike ordninger.

Innbyggerne i Bindal representerer et bredt mangfold, og det ligger et stort potensial i å ta i bruk kompetansen som dette mangfoldet representerer.

Av ulike grunner er det noen som står utenfor arbeidslivet, men gjennom videreutvikling av kompetansen, tilrettelegging og tilpasning kan flere bidra med sin arbeidskraft og kompetanse i arbeidslivet. Dette vil være uavhengig av f.eks språk, funksjonsevne eller etnisk bakgrunn. Økt yrkesdeltagelse er noe som i seg selv bidrar til økt verdiskaping, og samtidig er det å ha en jobb et av de viktigste folkehelseiltakene som gir positiv samfunnsøkonomisk effekt.

5.3 NETTVERK

Konkurransesevnen i næringslivet er avhengig av bedrifters evne til kontinuerlig innovasjon og fornyelse. Evnen til nytenkning henger sammen med bl.a. omfanget av samarbeid med andre bedrifter, kunnskapsmiljøer, kunder/brukere og andre samarbeidspartnere. Dermed vil den enkelte bedrift dra fordeler av å tilhøre et fungerende næringsmiljø.

Velfungerende næringsmiljøer, i form av næringsklynger og bedriftsnettverk, bidrar til høyere verdiskaping i samfunnet. Bindal har eksempler på både nye og etablerte næringsmiljøer med slike egenskaper.

Det finnes i dag en rekke velprøvde metoder og verktøy for å stimulere slike mekanismer, som f.eks nasjonale programmer for utvikling/styrking av næringsklynger og tiltak for utvikling av bedriftsnettverk. Hensikten med slike tiltak er å gi konkurransefordeler ved å skape grunnlag for økt verdiskaping i den enkelte bedrift, i næringsmiljøet og i regionen. Klynger og nettverk er virkemidler og metoder som bør benyttes for å nå et høyere mål.

Klynger og nettverk er snarere et virkemiddel og en metode enn et mål. En næringsklynge er en samling av bedrifter, ofte innen samme bransje, og institusjoner som er knyttet sammen på ulike måter, for eksempel gjennom organisert samarbeid, felles innsatsfaktorer og kunnskapsbase, kunde- og leverandørrelasjoner m.m. Dette fremmer de enkelte bedriftenes produktivitet og den samlede verdiskapingen. Konkurransen og samarbeid mellom aktørene i en klynge vil skape økt kompetanse, både gjennom rivalisering og gjennom gjensidig kunnskapsutvikling.

Som en del av satsingen på sterke klynger og nettverk, må offentlig virkemiddelbruk og arbeidsinnsats koordineres. Hensikten er å få kraftfulle organisasjoner, og det vil være en prioritert oppgave å identifisere miljøer som har særlig potensial for å utvikle seg til å bli kraftfulle klynger eller nettverk. Det kan være innenfor nye eller eksisterende næringer som har spesielt potensial i Bindal, det kan være på tvers av tradisjonelle verdikjeder eller det kan være for å styrke næringsstrukturen i et område.

Bedriftsnettverk

Bedriftsnettverk kan omfatte både store og små bedrifter, de kan være både horisontale og vertikale, og bedriftene kan være spredt geografisk. Man snakker i slike sammenhenger ofte om ulike typer nettverk, for eksempel bransjenettverk, leverandørnettverk, kompetansenettverk etc. Næringsforeninger og lignende sammenslutninger kan også sies å ha typiske nettverksfunksjoner.

Mulighetene for økt innovasjon, produktivitet, internasjonalisering og verdiskaping vil styrkes gjennom systematisk samarbeid. Dette vil derfor være viktige satsingsområder for næringsutvikling og verdiskaping.

For å få tilstrekkelig kraft bak hvert initiativ, skal nettverkssatsingene ha høy kvalitet. Det må kreves egeninnsats fra bedriftene for å delta, de må identifisere seg med nettverksverdiene, og være villige til å utvikle samarbeidet. Gevinstene med samarbeidet må tydeliggjøres og kommuniseres for både eksisterende og mulige deltagere.

Hvert enkelt bedriftsnettverk må utarbeide tydelige målformuleringer, strategier og ha en tydelig rolle for å bli prioritert. Hver satsing skal gjennom dette gi et større potensial for verdiskaping for medlemsbedriftene.

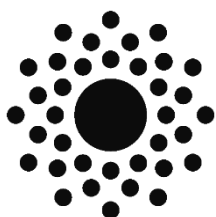
Klynger

En næringsklynge er en konstellasjon av kunnskapsbedrifter, forskning- og utdanningsinstitusjoner, offentlig sektor og risikokapital. Sammen utgjør disse et økosystem som innoverer gjennom kompetansedeling og samhandling, men også gjennom konkurranse.

Deltakerne i klyngen tilhører som oftest samme næringssektor, og ideelt sett vil representanter for hele verdikjeden være representert. I sterke næringsklynger skapes et dynamisk innovasjonsmiljø som fører til bedre konkurranseevne og vekst hos klyngebedriftene.

Næringslivet oppfordres til økt samarbeid, deling og styrking av konkurranseevnen i fellesskap. Klynger åpner nye muligheter, der aktører med felles mål kan arbeide tettere sammen om bærekraftig innovasjon. Gjennom forskjellige klyngeprogrammer får lokale gründere anledning til å vise hva de er gode for, kompetent kapital blir aktivert og bedriftene i klyngen får styrket sitt strategiske arbeid.

Klynger er ofte samarbeid mellom næringsliv, kunnskapsmiljøer og offentlige utviklingsaktører, men hvor næringsaktørene leder samarbeidet. Det er en forutsetning at samarbeidet kan gi klare synergimuligheter innenfor klyngen, eller mot eksterne miljøer, innenfor eller på tvers av verdikjeder og teknologier. Det bør være et tydelig potensial for økt verdiskaping og forsterket konkurranseevne i klyngen basert på samarbeid mellom aktørene. Slike strategisk utviklingsprosjekter kan bidra til økt verdiskaping gjennom innovasjon og fornyelse.

**Norwegian
Innovation
Clusters**

Innovasjon Norge, gjennom klyngeprogrammet *Norwegian Innovation Clusters*, har flere programmer som klynger kan kvalifisere seg til, og hvor de kan bidra med finansiering, kompetanse, rådgivning, nettverk og profilering.

Nettverksbygging er jo også her en viktig ingrediens til karriereutvikling, uten å ha noe magisk over seg.

5.4 ENTREPRENØRSKAP OG INNOVASJON

Entreprenørskap handler, på lik linje med innovasjon, om å skape noe nytt, med hovedvekt på å etablere ny virksomhet. Nye ideer, produkter og prosesser, nye markedsmuligheter og endret etterspørsel danner grunnlag for etablering av nye bedrifter.

Små og mellomstore bedrifter (SMB) er en viktig kilde til omstilling og nyskaping i næringslivet. Det er viktig at Bindal og nærliggende regioner har en høy andel entreprenører som lykkes med sine bedrifter over tid. God overlevelseshastighet sikres gjennom lønnsomme og bærekraftige etableringer.

Verdiskapingsplanen (næringsplanen) legger til rette mot oppfølging av eksisterende eller mulige vekstetablerere. Med vekstetablerere menes i denne sammenhengen etablerere som har potensial for å vokse, både i antall ansatte og i verdiskaping, og som har stor innovasjonshøyde. Samtidig må det også være på plass et basistilbud rettet mot andre typer etablerere.

Entreprenørskap er først og fremst knyttet til utvikling av ny og forretningsmessig virksomhet, men knytter seg også til entreprenøren som person. Kulturen i miljøet rundt entreprenøren bør også være med på å stimulere til etablering av virksomheten.

Entreprenører har gjerne begrensede ressurser både når det gjelder markedskunnskap, mennesker, nettverk, internasjonal forretningskompetanse og kapital sammenlignet med etablerte bedrifter. Dette gir behov for å styrke sammensetningen av personlige egenskaper og holdninger i bedriften som gjør den bedre rustet til kommersialisering og vekst. Dette er eksempler på områder som vil bli prioritert for å styrke utvalgte entreprenører som har vekstambisjoner.

Gjennom å sikre tilgang til profesjonelle team, i regi av Brukstopmta Næringspark, vil entreprenører i Bindal også gis muligheten til å få sin forretningside vurdert før egen bedrift etableres.

En mentorordning er ett eksempel på kompetansetilgang som kan virke positivt på suksessraten. En slik mentorordning kan enten etableres lokalt eller som et samarbeid mellom flere regioner.

Utvikling og innovasjon innebærer bl.a å utvikle og anvende nye produkter, prosesser, tjenester og løsninger. Kjente elementer kan også settes sammen på nye måter slik at det skaper økte verdier for den som benytter seg av løsningene.

Å omsette nye ideer til verdiskaping er avgjørende for bedrifters og regioners konkurransevne, og gir potensial for økonomisk vekst. Innovasjon er også viktig for å løse andre samfunnsutfordringer.

Andelen sysselsatte med høyere utdanning, som nevnt under tema kompetanse, ligger under landsgjennomsnittet. Det er flere faktorer som kan bidra til å forklare dette, men de representerer utfordringer som det er viktig å ta hensyn til i det videre utviklingsarbeidet i kommunen, i regionen(e) og i fylket.

5.5 KOMMUNIKASJON, SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

Denne planen vil ikke regulere prioriteringer på disse samferdselsområdene, men vil ha en rolle i å synliggjøre næringslivets behov, slik at de er kjent for beslutningstakerne.

Infrastruktur legger grunnlaget for samfunnsutviklingen. Vei, ferjer, bredbånd og mobilnett knytter hele landet sammen. Dersom det skal være mulig å ha levende lokalsamfunn og yrende næringsliv også i distriktene, må vi sikre gode kommunikasjonsmuligheter, trygge reisemuligheter og stabil mobil- og bredbåndsdekning for alle.

Gode samferdselsløsninger for gods og personer er blant de viktigste forutsetningene for vekstkraftige bedrifter i konkurranse på nasjonale og globale markeder.

Transport er en stadig større komponent i den totale verdikjeden fra utvikling, produksjon og salg av varer, og næringslivets konkurranseevne er avhengig av effektiv og forutsigbar transport av mennesker og gods. Vekst i kunnskapsnæringene og et stadig mer mobilt arbeidsmarked gjør at gode transportløsninger også påvirker arbeidsmarkedet. Kvalitet på infrastruktur og effektive kollektivtransportløsninger vil kunne øke verdiskapingen og bidra til å sikre arbeidsplasser i kommunen.

De ulike transportløsningene, som veier, kollektivtrafikk, havn, flyplasser osv. har ulike prosesser for påvirkning. Næringslivet kan aktivt bruke mulighetene som er for påvirkning, gjennom å kjenne til når prosessene starter og delta på arenaer for påvirkning. Det er rom for utvikling av bedre arenaer for samspill, samtidig som mye ansvar hviler på næringslivet selv til å delta når samferdselsprosessene pågår.

Det er samtidig viktig at vi satser på klimavennlig løsninger når vi skal utvikle nåværende og nye løsninger for transport og kommunikasjon. Vi har et samfunnsansvar for å stadig heve krav til utslippsreduksjon i alle deler av samfunnet.

6 VIDERE ARBEID MED HANDLINGSPROGRAMMENE

I verdiskapingsplanen/næringsplanen for Bindal skal *partnerskapet* være en forpliktende styringsform i oppfølging av planen. Involvering og eierskap er avgjørende suksessfaktorer for å lykkes. Deltagerne i partnerskapet må bringe med seg ressurser inn i arbeidet.

Med ulike aktører som deltar, øker muligheten for innovative løsninger og økt tilpasning av virkemidler. Det skal etableres et partnerskap som skal ansvar for oppfølging av planen og utvikling av årlige handlingsprogram. Dette partnerskapet vil være bredt sammensatt, og skal bestå av kommunen, næringsforeningen, Brukstomta næringspark og representanter for et bredt utvalg av næringsaktører og andre verdiskapere.

Oppfølgingen av planen vil være en forlengelse av den prosessen som har foregått i utviklingen av planen, og skal kjennetegnes av:

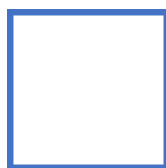
- Godt samspill og effektive møteplasser
- Kunnskaps- og læringsbasert utvikling
- Bred deltagelse og medvirkning

Det vil bli utarbeidet 2-årige handlingsprogram som konkretiserer mål, satsingsområder og prioriterte handlinger.

De 2-årige handlingsprogrammene vil være det viktigste instrumentet for å gjøre prioriteringene av virkemidlene tilpasset opplevde behov. Tiltakene som utarbeides vil kobles opp mot prioriteringer og ansvarlige aktører.

2023-2024

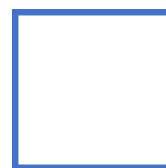
2025-2026

2027-2028

2029-2030

2031-2032